DISCIPLINE

Beeldende kunst

THEMA

Onze stad

Project: Haagse vogels

GROEP 1-2

Den Haag heeft niet voor niets een ooievaar in het stadswapen. Het is een echte vogelstad, ontdekken de leerlingen in dit project. Ze bekijken kunstwerken van vogels en bestuderen de leefomgeving van deze dieren. Ook vogels hebben een woning: een nest. De leerlingen onderzoeken waar een nest allemaal aan moet voldoen en tekenen of schilderen een 'Haags nestje'. In de tweede deelopdracht bekijken ze kunst waarin de woonplek van mensen centraal staat. Dit geeft ze de inspiratie om met natuurlijke materialen een nest te bouwen. Tot slot bedenken en maken de leerlingen een Haagse fantasievogel. Ze beelden zo met vorm en materialen uit wat voor hen 'Haags' is.

Project: Haags licht

GROEP 3-4

Het landschap in en om Den Haag is vastgelegd door beroemde schilders zoals Vincent van Gogh, Hendrik Willem Mesdag en Jan van Goyen. In dit project treden de leerlingen in hun voetsporen en maken ze achtereenvolgens een zeegezicht, een stadsgezicht en een poldergezicht. Zo ervaren ze dat Den Haag vele gezichten kent. Ze maken kennis met de schilders van de Haagse School en vergelijken verschillende schilderijen. Daarbij onderzoeken ze technieken zoals kleurgebruik, licht en schaduw, en het plaatsen van de horizon. Dit brengen ze in de praktijk met hun eigen composities, bijvoorbeeld met een stadsgezicht bij nacht. Voor het poldergezicht leren ze hoe ze met aquareltechniek een landschap kunnen weergeven.

Project: Kunst in Den Haag

GROEP 5-6

Het rijke kunstaanbod van Den Haag staat in dit project centraal. De leerlingen bekijken en vergelijken wereldberoemde werken die in de stad te bezichtigen zijn, zoals het Meisje met de parel van Vermeer en de Victory Boogie Woogie van Mondriaan. Maar hoe wordt kunst eigenlijk gemaakt? Dat leren ze door een Haagse kunstenaar van nu in zijn eigen atelier te interviewen. Den Haag is ook een echte beeldenstad. In de afsluitende opdracht komt onder andere de Beeldengalerij in het centrum aan bod. Die vormt de inspiratie voor het ontwerp van een eigen sokkelsculptuur op het schoolplein.

Project: Haagse Skyline

GROEP 7-8

Vanuit de duinen, de polder of vanaf de snelweg kun je Den Haag van ver zien liggen. Die skyline kun je uit duizenden herkennen en is het onderwerp van dit project. Een bezoek aan een architectenbureau of een architect in de klas zijn mogelijkheden voor de introductie. Tijdens de drie deelopdrachten ervaren de leerlingen hoe vorm en omgeving van een gebouw elkaar kunnen versterken. De leerlingen onderzoeken allereerst gebouwen van beroemde architecten in de stad. Vervolgens verdiepen ze zich in het begrip 'skyline'. Ze bestuderen afbeeldingen uit heden en verleden en knippen een silhouet van een markant gebouw. In de slotopdracht gaat het om de Haagse skyline van de toekomst. Welke vorm zouden ze aan de bestaande skyline willen toevoegen? Ze maken hiervan een ruimtelijk schaalmodel.

DISCIPLINE

Cultureel erfgoed

THEMA

Onze stad

Project: De Haagse ooievaar

GROEP 1-2

In de stad zijn allemaal soorten vogels te zien, maar eentje valt er wel extra op: de ooievaar. Hij zit niet alleen op zijn nest, maar is ook te vinden op paaltjes, gevels, schilderijen, het logo van ADO, ja zelfs op het stadswapen van Den Haag. De leerlingen maken kennis met Saar de Ooievaar en ontdekken waarom de ooievaar typisch Haags is. Ze bedenken een nieuw stadswapen voor hun eigen klas of misschien zelfs wel voor hun eigen koninkrijk.

Project: Koninklijk Den Haag

GROEP 3-4

Den Haag is de Hofstad. De leerlingen ontdekken waarom. Waaraan kun je zien dat de koning hier woont en werkt, en dat zijn voorvaderen dat ook al eeuwenlang deden? Stap voor stap ontdekken de leerlingen meer over de koninklijke familie en Den Haag als Hofstad. De koning en zijn voorgangers zijn overal te vinden. Op schilderijen en foto' s, beelden en munten. In de stad zie je de paleizen en op Prinsjesdag de koets. Zo leren de leerlingen de stad en haar koninklijke familie met hun paleizen beter kennen. Ze ontwerpen een nieuwe munt. Voor prinses Amalia. Of toch liever voor zichzelf? Ze ontwerpen ook meteen een nieuw paleis voor haar en bedenken een nieuwe koets. Een koninklijk project.

Project: Den Haag in kaart

GROEP 5-6

De stad zag er niet altijd uit zoals deze er nu uitziet, in de loop van de tijd is er veel veranderd. De leerlingen ontdekken overeenkomsten en verschillen tussen vroeger en nu door oude en hedendaagse plattegronden en stadsgezichten te onderzoeken en te vergelijken. Naar aanleiding van het onderzoek maken ze zelf een stukje plattegrond. Ook ontdekken ze welk (historisch) verhaal er achter die 'saaie' blauwe straatnaambordjes schuilt. In een muurkrant of informatiebord verwerken de leerlingen het verhaal achter de naam van de straat waar ze zelf wonen.

Project: Oh, oh, Den Haag

GROEP 7-8

Elke stad heeft zijn eigen gezichtsbepalende plekken en gebouwen. Maar niet alleen gebouwen en plekken, ook de mensen die er wonen, met hun talen, tradities en gevoelens vormen de stad. In dit project onderzoeken de leerlingen wat Den Haag nou Den Haag maakt. Ze worden zich ervan bewust dat de stad in de loop der tijd flink veranderd is, maar dat sommige gebouwen er al eeuwen staan. Ze bedenken wat zij graag aan toeristen zouden willen laten zien en verwerken dat in een eigen stadstour. Ze schrijven een brief aan Unesco met een Haags voorstel om de werelderfgoedlijst aan te vullen en ze ontwikkelen een aflevering voor het Klokhuis over typisch Haagse dingen.

DISCIPLINE

Dans

THEMA

Onze stad

Project: Op naar het strand

GROEP 1-2

Den Haag stad aan zee – in dit project draait alles om het strand: zand, wind en water. Hoe speel je in het zand of spring je in de golven? De leerlingen ervaren het verschil tussen spanning en ontspanning. Daarna dansen ze als vliegers in de wind. Ze maken figuren in de lucht en 'vliegen' omhoog, omlaag en opzij. Dansend als een stranddier geven de leerlingen de elementen water, lucht en zand een plek. Met een gezamenlijke stranddans passen de leerlingen alles toe wat ze geleerd hebben en wordt het publiek meegenomen naar zomerse sferen.

Project: Door, onder en over

GROEP 3-4

De stad bestaat uit verschillende lagen: straatniveau, onder de grond en in de lucht. Dat is een prachtig uitgangspunt voor dans. De route en het vervoer naar school vormen de inspiratiebron voor dansbewegingen en een improvisatie met zelfbedachte spelregels. Dan gaat de klas ondergronds. De leerlingen vertalen de wereld van stromend water, elektriciteitskabels, modder en tunnels naar nieuwe dansbewegingen. Vervolgens verkennen ze de wereld van bovenaf en bedenken ze een eigen fantasievol voertuig en bijpassende dansbewegingen. In de slotpresentatie komen alle geoefende bewegingen samen in één grote dansimprovisatie.

Project: Zo dansen wij

GROEP 5-6

Overal op aarde wordt gedanst en elke cultuur kent eigen dansvormen. Dit project gaat over werelddansen. De leerlingen bekijken filmpjes van dansvormen van Brazilië tot China en van Nederland tot Senegal. Vervolgens oefenen ze met behulp van een danstutorial de dansstijl Bollywood uit India. Ze leren danselementen te combineren en te variëren door de snelheid en volgorde te veranderen. In de tweede opdracht werken de leerlingen aan een dansfeest voor Den Haag waar alle inwoners zich bij thuis voelen. Tot slot mixen ze dansen uit verschillende culturen tot een nieuwe dansvorm. Ze presenteren deze fusiondansen aan elkaar en de beste wordt gekroond tot De Haagse stadsdans.

Project: Den Haag dansstad

GROEP 7-8

Dans is in Den Haag nooit ver weg. Er zijn verschillende dansthea-ters en er werken veel dansgezelschappen en choreografen in de stad. Kortom, we wonen in een dansstad en dat gaan de leerlingen ontdekken in dit project. Als eerste opdracht onderzoeken de leerlingen de plekken waar je dans kunt tegenkomen en dat is lang niet alleen in het theater. In een dansquiz raden de leerlingen waar gedanst wordt. Op muren, drempels en trappen leren ze hoe je de omgeving kunt gebruiken in dans. Op school oefenen ze met banken, muren en kasten. Als spectaculair slot voeren ze bij de dans op een plek in de openbare ruimte of in een gebouw, een pop-up dans uit met de locatie als inspiratie.

DISCIPLINE

Interdisciplinair

THEMA

Onze stad

Project: Zie je, ik woon hier!

GROEP 1-2

Haagse leerlingen groeien op in een bijzondere omgeving. In dit project trekken ze erop uit om hun stad in al haar facetten te onderzoeken. Ze verzamelen stadse materialen en gebruiken deze voor experimenten met verschillende kunstvormen. Ze bouwen een fantasiehuis, imiteren stadsgeluiden en maken kennis met de voertuigen die door Den Haag rijden. Natuurlijk wordt er ook gezongen en bekijken de leerlingen prentenboeken en kunst over de stad. Kortom, ze ervaren de stad in al haar vormen, bewegingen en geluiden. Wat ze allemaal hebben geleerd kunnen de ouders zien tijdens de uitbundige eindpresentatie.

Project: Ik hoor, ik hoor

GROEP 3-4

In dit project brengen de leerlingen de stad tot leven in geluid, beeld en beweging. Dat begint met luisteren: wat zijn typische stadsklanken? De leerlingen verzamelen omgevingsgeluiden en maken kennis met kunstenaars die met geluid en beweging werken. Hierdoor geïnspireerd gaan ze zelf creatief aan het werk. Ze zetten geluid om in beeld, spelen met stadse klanken en woorden, geven persoonlijkheid aan gebouwen en maken geluidskunst met stadse materialen. Alles wat ze tijdens het project leren, verwerken de leerlingen in een eindpresentatie voor publiek. Hier zal veel te zien, maar vooral ook te horen zijn!

Project: Proef de stad

GROEP 5-6

Je kunt de stad horen, zien en ruiken, maar kun je haar ook proeven? In dit project onderzoeken de leerlingen de smaak van de stad in de breedste zin van het woord. Welke eetbare planten zijn er te vinden? Wat vinden stadsdieren lekker? En kun je een baksteen proeven? Ze maken kennis met de sensaties zoet, zuur, bitter en textuur en bedenken hiermee fantastische gerechten. Ook ontwerpen ze smaakpictogrammen en maken ze een film over een 'gelatinedans'. Kortom, alle kunstvormen komen aan bod en tijdens de eindpresentatie zullen ook alle zintuigen van het publiek worden geprikkeld.

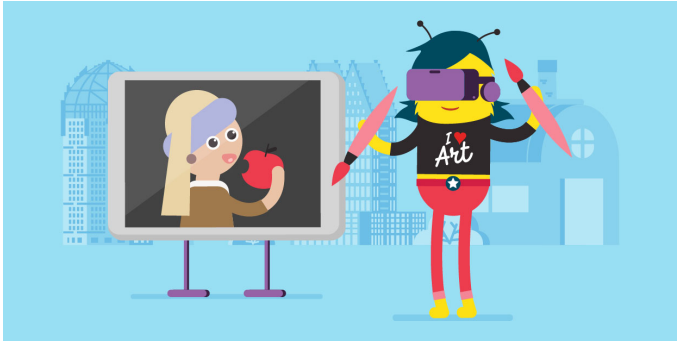

Project: Voel de stad

GROEP 7-8

Hoe ervaar je de stad? Dat hangt af van hoe je haar bekijkt. In dit project ontdekken de leerlingen dat je je omgeving vanuit verschillende perspectieven kunt ervaren. Ze leren bijvoorbeeld hoe de kleur van een gebouw de beleving bepaalt. Ook gaan ze op zoek naar texturen, door in de stad 'rubbings' te maken van verschillende materialen. De klank van de stad komt vervolgens aan bod. De leerlingen maken geluiden met stadse voorwerpen en leren dat je geluid ook kunt voelen als geluidstrillingen. Er worden voelwerkstukken gemaakt en geluid en beweging worden omgezet in theater, dans en muziek. Het project eindigt in stijl met een gevoelspektakel, expositie of voorstelling voor publiek.

DISCIPLINE

Literatuur

THEMA

Onze stad

Project: Mijn plekje

GROEP 1-2

Iedereen kent het waarschijnlijk wel: een fijn eigen plekje waar je je kunt terugtrekken, tot rust kan komen, je fantasie kunt laten gaan, je kunt verstoppen, en waar misschien alleen jij van af weet. Aan de hand van gedichtjes, prentenboeken en verhalen ontdekken de leerlingen van alles over huizen vol verschillende kamers en andere leuke plekjes. Ze gaan op 'bezoek' bij de bewoners van de gebouwen in de prentenboeken van Rotraut Suzanne Berner en bedenken er zelf verhaaltjes bij. Ze maken kennis met Pluk van de Petteflet en maken, in de hoek van de klas, een plekje voor hem waar hij zich prettig kan voelen. Tot slot maken ze kennis met het muizenhuis van Sam en Julia. Wat valt daar veel te ontdekken! Al die verschillende kamers en spulletjes. De leerlingen maken hun eigen kleine miniplekje in een doosje. Samen vormen al die plekjes een klassenflat vol verhalen.

Project: Mijn straat

GROEP 3-4

In en om een straat gebeurt misschien wel meer dan je denkt. Er staan huizen en daarin wonen allemaal mensen. Daarover kun je goed fantaseren.
De leerlingen vertellen over hun eigen huis en straat en bespreken of je al alleen naar huis mag lopen als je bij een vriendje hebt gespeeld. Ze filosoferen over vragen als: heeft jouw straat een stoep en wie is de baas over die stoep? Wie zijn je buren en zijn je buren ook je vrienden?
Aan de hand van de prentenboeken *Bij ons in de straat*, *Gekke buren*, *De niet zo enge buurman* en *Tim op de tegels* laten de leerlingen zich inspireren tot het zelf verzinnen van verhalen, gedichten en toneelstukjes. Tot slot wordt er zelfs een klassenstoeptegelgedicht bedacht.

Project: Mijn stad

GROEP 5-6

We wonen in dezelfde stad, maar kennen we elkaar ook? Zien en ervaren we de stad en haar inwoners allemaal op dezelfde manier? Aan de hand van een aantal gedichten en boeken komen deze en andere vragen aan bod. We beginnen met het boek *Deesje* van Joke van Leeuwen. Deesje raakt verdwaald in de grote stad. De leerlingen beleven de speurtocht van Deesje en ontdekken daarbij allerlei details en perspectieven over de stad. Vervolgens lezen we het boek *De flat van Fatima* en bedenken de leerlingen voor Sami creatieve oplossingen om Fatima in haar flat te houden. In de laatste opdracht duiken de leerlingen aan de hand van de dichtbundel *Superguppie* is alles in de stad en zien de stad door de ogen van schrijver Edward van de Vendel. De leerlingen krijgen door dit project inzicht en kennis over literatuur op hun niveau en leren daarop te reflecteren.

Project: Het land katoren

GROEP 7-8

Duik in de wereld van Stach en het land Katoren met zijn steden met bijzondere namen en dito problemen. De klassieker *De Koning van Katoren* van Jan Terlouw vormt een mooi uitgangspunt voor het zelf verzinnen van nieuwe avonturen en opdrachten voor de hoofdpersoon Stach.
Het boek zit vol woordgrapjes en dubbelzinnigheden. Maatschappelijke onderwerpen die ons wel heel bekend in de oren klinken, komen op een originele manier aan bod: milieuvervuiling door een draak bijvoorbeeld, of geluidsoverlast door de keihard schreeuwende vogels van Decibel.
Leerlingen verzinnen zelf een nieuwe opdracht voor Stach: in welke stad is een probleem, en hoe lost Stach dit op? Welke maatschappelijke problemen zouden de leerlingen aan de kaak willen stellen?

DISCIPLINE

Mediacultuur

THEMA

Onze stad

Project: Stadspost

GROEP 1-2

Hoe laat je kleuters kennismaken met het complexe onderwerp van mediacultuur? Zo concreet mogelijk. In dit project ontdekken de leerlingen Den Haag als mediastad. Het vertrekpunt is een kleurplaat van Studio Makii. Ze onderzoeken communicatiemiddelen van vroeger en nu en gaan op zoek naar geluiden en beelden van de stad. Ook maken ze kennis met kunst als communicatiemiddel. Ze leren over kunstenaars die brieven als kunstvorm gebruiken en maken zelf 'mailart'. Het laatste onderwerp is kunst in de openbare ruimte van Den Haag. Dit inspireert de leerlingen om zelf kunst aan de stad toe te voegen.

Project: Het Speeltuinjournaal

GROEP 3-4

Speeltuinen zijn zo vanzelfsprekend, dat je er eigenlijk nooit bij stilstaat. Maar dat is precies wat de leerlingen tijdens dit project gaan doen. Zo maken ze kennis met de bekendste speeltuinontwerper van Nederland: Aldo van Eijk. Ze krijgen vervolgens de opdracht om zelf een speeltuin te ontwerpen. Dat is nog niet zo eenvoudig, want wat maakt een speeltuin nou mooi? En wat maakt 'm veilig? In de tweede deelopdracht maken de leerlingen een filmreportage over een speeltuin in de buurt. Een journalist kan daarbij over de kneepjes van zijn vak komen vertellen. In de slotopdracht ontdekken de leerlingen natuurspeeltuinen en ontwerpen ze speelsculpturen voor hun ideale speeltuin. Alles komt samen in de eindpresentatie: een multimediaal Speeltuinjournaal.

Project: Promotieteam Den Haag

GROEP 5-6

De klas verandert in dit project tijdelijk in 'Promotieteam Den Haag'. De leerlingen krijgen de opdracht om samen een campagne te maken voor hun eigen stad. Wat betekent de stad voor hen? En wat maakt Den Haag aantrekkelijk? Ze onderzoeken dit in de eerste opdracht door een 'Haagse bril' te ontwerpen. Hierna duiken de leerlingen in de wereld van reclame- en protestcampagnes, waarbij ze zelf protestborden ontwerpen en zich verdiepen in slogans en andere reclametechnieken. Gewapend met deze kennis maken ze hun promotiecampagne voor Den Haag af. Het resultaat delen ze via een website.

Project: Welkom in Den Haag

GROEP 7-8

Den Haag noemt zich de 'internationale stad van vrede en recht' en daar mogen de leerlingen best trots op zijn. Een warm welkom voor vluchtelingen hoort daarbij. Aan het begin van het project bezoeken leerlingen Humanity House, waar ze in gesprek gaan met een vluchteling. Ze onderzoeken vervolgens kunst over vluchtelingen en schrijven een verhaal over dit onderwerp. In de tweede deelopdracht maken ze een digitaal welkomstpakket voor vluchtelingen. Dit is geen vrijblijvende opdracht: de gemeente moet in een 'pitch' overtuigd worden. De pakketten worden vervolgens online gepubliceerd. Als laatste opdracht worden de leerlingen uitgedaagd om hun eigen visie te geven. Wat vinden zij nu eigenlijk zelf van de vluchtelingenopvang? Ook hier maken ze een (digitale) presentatie van.

DISCIPLINE

Muziek

THEMA

Onze stad

Project: Bij mij thuis

GROEP 1-2

De leerlingen onderzoeken eerst de geluiden in hun eigen huis en op school en breiden dat langzaam uit naar de geluiden op straat en in de stad. Ze realiseren zich dat er in een stad heel veel verschillende geluiden zijn en dat niet elke deurbel, lied, taal hetzelfde klinkt. Ze ontdekken de rijke verscheidenheid die een stad te bieden heeft. Ze onderzoeken dit door te zingen, te bewegen, muziek te maken, een klankspel uit te voeren, bouwwerken om te zetten in muziek en te luisteren naar diverse talen en culturen.

Project: Bij mij in de buurt

GROEP 3-4

De leerlingen gaan op ontdekkingstocht via het geluid van de klas en school, naar het geluid van de straat en wijk. Verschillende straten in Den Haag vormen de basis voor een muzikale plattegrond en soundscape. Ze gaan op zoek naar (stand)beelden in de buurt en koppelen deze aan houding/beweging, een lied en muziek. Ze kijken naar verschillende gebouwen waarin herhaling een grote rol speelt en vertalen dit naar grafische notatie en uiteindelijk een muziekstuk. Door geluiden op straat als inspiratiebron te gebruiken voor het maken van muziek, in dit geval ritmes, ervaart de leerling dat inspiratiebronnen letterlijk 'op straat' liggen.

Project: Hoe schoon is onze stad?

GROEP 5-6

Door kritisch te kijken naar de eigen stad, wijk en buurt worden leerlingen zich bewust van de dingen die ze zien en die er gebeuren in de stad. Ze onderzoeken wegwerpmaterialen n.a.v. foto's die in Den Haag genomen zijn en kijken naar musici die muziek maken door gebruik te maken van allerlei materialen en afval. Ze ontdekken welke geluiden je daarmee kunt maken en verwerken dit in een zelfgemaakt muziek stuk, een lied en een rap en voegen daar bewegingen aan toe. Uiteindelijk komen ze tot een eindpresentatie waarin al deze onderdelen samen komen.

Project: Hoe klinkt mijn stad?

GROEP 7-8

De leerlingen gaan op ontdekkingstocht naar kenmerkende muziek van over de hele wereld en kijken in hoeverre dat ook aanwezig is in hun eigen stad en thuis. Daarnaast onderzoeken ze welke muziekstijlen en muziekinstanties er allemaal bij hun in de buurt te vinden zijn. Wat kan je daar leren? Wat zou je willen leren? Ook onderzoeken ze m.b.v. een computerprogramma hoe de skyline van Den Haag, hun straat en het schoolgebouw klinken. Diverse bodypercussie ritmes, eigen inbreng, eventueel gecombineerd met expertise uit de wijk, vormen de basis van een muzikale eindpresentatie. De leerlingen krijgen inzicht in gelaagdheid van muziek!

DISCIPLINE

Theater

THEMA

Onze stad

Project: Koning van de stad

GROEP 1-2

Leerlingen kennen koningen uit sprookjes, maar wonen zelf ook in een koninklijke stad. Daarover gaat dit project. In de eerste opdracht onderzoeken de leerlingen de hoeden van Prinsjesdag en hoe je jezelf met bewegingen kunt uitdrukken. Met die ervaring laten ze in spel zien wat koningschap is. In de tweede opdracht staan de werkzaamheden van de koning centraal. De leerlingen leven zich in en brengen hun fantasie in het spel. Verbeelding speelt ook een grote rol in de slotopdracht: een fictief bezoek van de koning aan de school, dat uitmondt in een groots gespeeld koningsfeest.

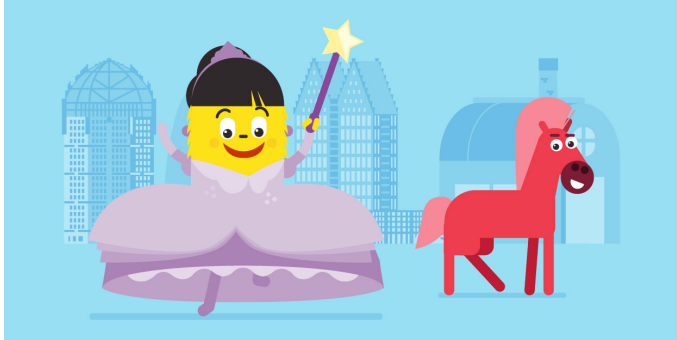

Project: Van alle markten thuis

GROEP 3-4

Het onderwerp van dit project zijn de kleuren, geuren, geluiden, smaken en gebaren van de markt. De leerlingen doen onderzoek naar markten in verschillende landen en maken een kleurrijke collage van koopwaren. Daarna oefenen ze de gedragingen en het stemgeluid van de mensen op een markt. Tijdens de tweede opdracht is een bezoek aan een markt een aanrader, waar ze interviews houden en marktgeluiden opnemen voor een soundscape. In de slotopdracht presenteren de leerlingen wat ze allemaal geleerd hebben. De keuzemogelijkheden hiervoor zijn een zelf georganiseerde schoolmarkt, een ervaringstheater en een magische theatermarkt.

Project: Samen in Den Haag

GROEP 5-6

De leerlingen maken theater van hun eigen wijk. Hiervoor doen ze eerst uitgebreid onderzoek in de buurt en bezoeken ze ontmoetingsplekken zoals een buurthuis. Dan volgt de eerste spelopdracht voor publiek: ze spelen een dialoog tussen wijkbewoners en improviseren een conflictsituatie. De tweede deelopdracht gaat over kennismaking. De leerlingen interviewen hun buurman en andere wijkbewoners. Met deze ervaring schrijven ze een monoloog en doen ze verschillende improvisaties. De laatste opdracht is een theatrale verrassing voor de wijkbewoners, die de leerlingen zelf bedenken en organiseren.

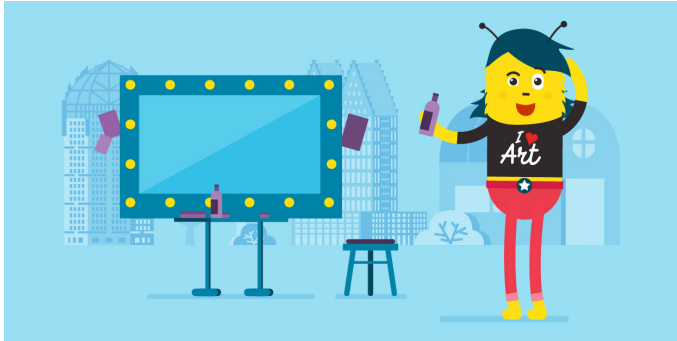

Project: Den Haag in vogelvlucht

GROEP 7-8

Wat is Den Haag? Dat kun je niet in één zin vangen, maar wel laten zien met een panorama van indrukken. In de eerste opdracht van dit project verbeelden de leerlingen de verschillende aspecten van de stad met wisselende spelvormen. Ze beelden Haagse plekken uit met poëzie, voordracht en een tableau vivant. In de tweede opdracht komen Haagse helden en andere bekende Hagenaars aan bod en laten de leerlingen hun imitatietalent zien. Daarna volgt Den Haag als regeringsstad en spelen ze onder andere een debat na. Na een duik in de Haagse geschiedenis eindigt deze reis door de eigen stad met een theatrale presentatie naar keuze.